

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Előfizetési díj: Egész évre 12 ft., félre 6 ft., negyedévre 3 ft.

Előfizetések és hirdetési díjak helyben és vidékről a szerkesztőséghez küldendők be.

Helyben előfizethető: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalnál, Demjén L., Keresztény P. kereskedéseiben. Egyes szám ára 5 kr. o. é.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: belső-tordatca szögletén, Csapó S. kereskedésével szemben, I-ső emelet, feljárás a kaputól jobbra.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr., s egyszeri beiktatás után 30 kr. bérlegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: a szerkesztőségénél, a kiadó-hivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papír-kereskedésében. Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11 sz.), Oppel Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), Rudolf Mosse officel. Zeitungs-Agent (Stadt, Seilersgasse 2), Süddeutsche Annoncen-Expedition Stuttgart. Nyitlár sora 20 kr.

Előfizetési felhívás

„KOL. KÖZLÖNY” 1873-iki évfolyamára.

N. t. olvasóink kívánatainak eleget teendő, lapunkat már 1872 szeptember 1. óta egész nagy iven adjuk ki mindennap. Szerezünk jeles munkatársakat az ország fővárosában, itt Kolozsvárt és a vidéken s így napról napra érdekesebbé igyekszünk tenni lapunk valamenynyi rovatait: főczikkeinket avatott tollú íróktól kapjuk, s a napi kérdéseket azonnal tárgyaljuk; gondoskodunk szép tárczákról (már az év elején megkezdjük jeles tollú t. belmunkatársunk Komáromi Ferencz Bánffy Dénes című valóban érdekes történelmi korrajzát), eredeti táviratokról; ezután is legbővebb újdonsági rovatot adunk és semmi érdekes bel- és külügy nem kerül el figyelmünket. Tapasztaljuk az olvasó közönség pártolásának fokozatos gyarapodását, s így csak arra kérjük t. előfizetőinket, méltóztassanak megrendeléseiket lehető gyorsan megtenni.

Előfizetési díj: egész évre 12 ft. o. é.
félre 6 „ „ „
három hóra 3 „ „ „

**A „KOLOZSV. KÖZLÖNY”
szerkesztősége.**

A nagyszebeni Cassandra!

(Brrr.) Az a bizonyos szó, mely a magyar képviselő házbán tiltakozást akart volna előidézni azon határozat ellen, hogy Buda-Pest Magyarország e fővárosának tanácskozási nyelve csak magyar lehet — mint tudjuk teljesen elhangzott, még a legvérmesebb nemzetiségiek közül sem pártolta senki a magyar államjellegnek ilyeszerű okatlan megtámadását. Mi ugy gondolkodtunk hogy a dolgok illetén lefolyása után bátran elengedhetjük a commentart, annál is inkább, mert a herostratesi hírnévre vergelő Schreiber egyedül maradt, s a törvényhozás magamagadta neki a kiérdemelt demetit. Sajnáljuk, hogy épen egy „ifjú szász“ vállalkozott e szerepre, melyben többi ó-szász collegái sem látták jónak statista chorust játszani, milyent még az 1846—7-ki erdélyi országgyűlésen is láttunk, az öregebb S. . . . vezérlete alatt. Hanem hiába fogadtunk hallgatást, meg kell azt törnünk, miután a Pesten elnémult szó a Cibin mellett viszhangzik.

S minő viszhang ez! Valódi cassandrai, fenyegető: a magyarnak, „pyrrhusi győzelmet“ jósol, reá írja a „S. d. Wbltt.“ ó-szász hasábjaira a „memento mori“-t — számunkra.

Szörnyű sors! Már másodszor függ a Damokleskard fejünk fölött; csak egyetlen hajszál választja el a magyar nemzetet attól, hogy a halál helálával muljon ki ez árnyék világból!

De hát hogy is merte a magyar képviselő ház Buda-Pestre kényszeríteni a magyar nyelvet, kényszeríteni, mondjuk, mert az ó-szász ezt így apostrophálja czikke címében: „Nyelvkényszer a fővárosban.“

Az ó-szász viador czikke megírásakor jól tudta, hogy a magyar törvényhozás egy értelemmel és örömmel üdvözölte a magyar tanácskozási nyelv megállapítását Buda-Pest

számára; sőt azt sem meri elvitatni, hogy a főváros lakossága is örvend e határozatnak és bevallja, hogy „egyfelől sem gyakoroltak terrorizmust a németek elnémitására;“ de bevallja azt is, hogy a főváros német lakosságának hangulatából ítélve a törvényhozás határozata teljesen kielégíti kívánataikat.

Azt hihetné bárki is, hogy e való tapasztalatok után és alapján az ó-szász fenyegetések is megnyugszik, hogy a mi ellen a pesti nagy számú németiség kifogást nem tesz, nem tehet, azt ő sem firtatja. Korántsem. Az ó-szász nem szívelheti el azt, hogy Magyarország fővárosának képviselője magyar nyelven tanácskozzék.

Különös jelenségek ezek, minduitalan a megrepedt béka történetét eszünkbe juttatók.

A Királyföld törvényhatóságában a nagy többség nem németajkú, még is az ó-szászok teljesen jogosnak tartják azt, hogy a tanácskozási nyelv a német vagy szász legyen; sőt a közigazgatás és igazságszolgáltatás körében is, midőn felsőbb helyre jelenjenek, vagy a Királyföld területén kívül fekvő koordinált sörvényhatóságokkal leveleznek, csakugyan súlyt kell adni a törvénynek, hogy az állam nyelvét használni tartsák köteleességüknek; s ezek az emberek csapják össze kezeiket a fölött, hogy a magyar főváros magyar nyelven fog tanácskozni — s teszik ezt akkor, midőn Buda-Pest német eredetű, de magyar szívű lakossága megnyugodott a határozaton, sőt annak örvendezett is.

Különben jól teszik az ifjú és ó-szászok, hogy alárczukat fenn és lenn elvetik; legalább a magyar kormány és parlament megtudhatja, kikkel van dolga.

A n-szebeni Cassandra visszagondol a tatárpusztításokra, midőn a „theutonica villa“-ból, Pestről, Budára menekült a német polgárság, s ott „német városjogot“ teremtett; utal arra, hogyha a töröknek volt mit lerombolni Buda pompájából, ez csak a külfölddel folytatott kereskedésből vette volt eredetét, ezt a kereskedést pedig a „német lakosság“ közvetíté.

Tehát abból, hogy Buda statútáit hajdan németül fogalmazták, s hogy a budai kereskedők közt volt számos német is, arra következtet a jámbor ó-szász, hogy Buda-Pest tanácskozási nyelve ma német is lehetne!

Ó te szerénység! Ó te mérséklet! — mely az ősök iránti „hálára“ emlékeztet!!

Valóban, ha az ilyeszerű ó-szász leadereket olvassuk, arra a gondolatra jöhetünk, hogy amott Hermann villája körül birodalomdöntő nagy nemzet lakozik, a melyet ha megharagítanak, még törvényt dictalhat, ha nem is Magyarország, legalább a magyar fővárosnak, s kész kelevézzel és kopjával a fenyegetett pesti németiség segélyére rohanni.

Halljuk csak, mily szépen szaval!

Az ujonnan alakuló magyar főváros más (t. i. nem-német) forrásokból akarja életetérjét meríteni, felvirágzásának tényezőit megszerezni? Ezt — szerinte — bajosan lehetne állítani. S még is, így kiált fel: „a nyelv-kényszer egyenesen a németek ellen irányul,“ a mi különös módon veti meg alapját a jövő nagy város emelkedésének.

Itt azután szemmel láthatólag megzavarodik a jó ember: az ephesusi Dianáról átugrik a kis-ázsiai kereskedésre, innen Romulus menhelyére vonul, s egyszer csak az „ősregi Baby-

lon“-ban találja magát. Ezt különben előre sejtteni lehetett; a farkastej megártott neki, ezért hebegi:

„a magyar törvényhozásnak volt fentartva oly törvényt alkotni, melyben a főváros jövő fejlődésének kerete készült el, s ebből dobták ki azt a nyelvet (t. i. a németet), mely lépten-nyomon nélkülözhetlen kapcsol a külvilággal mindabban, a mi a művészetet, ipart, kereskedelmet és a haladást általában illeti.“

Majd eszébe jut az akarat és tett közti nagy távolság s ezt így nyilvánítja:

ha egykor a törvény fegyvereit fogják használni,

„a német lakosság bizonyosan nem fog revoltálni, rombolni; hanem megretíral a törvény betűje előtt, talán hátrább, mintsem akarnák, s akkor nem lesz Menenius, ki viszsztatérésre birhassa (még megérjük, hogy kipárolognak a vöröstoronyi szoroson át — már t. i. a jó ó-szászok!) s e retíralás a jövő nagy város emelkedését erősen el fogja zsiabasztani.

Itt azután mesét mond a nagy gátról, a melyet az ár feltartóztatására készített a mérnök, s ime „a viz kimosta annak alapját, a gátot felemelte, elvitte;“ e képnél kérdi a böles ó-szász: „valjon a képviselőházban örömjongással fogadott diadal nem lesz-e pyrrhusi győzelem!“

Viszonzásul nem kell a „S. d. Wbltt.“ bölesétől azt kérdeznünk miféle gátot akar az a viz elmosni, s miután tudjuk, hogy a n-szebeni mészáros-patak nem viheti el a magyar nyelvet a magyar fővárosból, — a jós-viszhangot is egytűvé dobhatjuk azon hanggal, melyet a nemzet képviselője egy emberként elnémitott.

Legujabb táviratok.

Páris. decz. 11. A köztársasági uniónak egy 86 aláírással ellátott manifestuma a jelenlegi bonyodalmaknak a nemzetgyűlés teljes újrárlását, által, törvényes, békés uton való beveződését kívánja, és fentartja a maga számára a törvényesen garantizott kérvényezési jogot.

Berlin. decz. 11. A „Prov. Corr.“ Franciaország helyzetét elemezvén, az újabb jelekből azt látja, hogy mindkét fél hajlandó a kibékülésre, s ezeket írja: Franciaország és Európa közvéleménye őszinte megelégedéssel üdvözlölné, ha a nemzetgyűlés és Thiers közti tartós egyetértés által kezesség nyertnének Franciaországban a dolgok szilárdsága iránt. — Bismark hg 15—20-ka közt tér vissza Berlinbe.

Sófia. decz. 11. Az itteni szandákban komoly zavargások törtek ki. A porta külön-bizottmányt küldött ki, az események megvizsgálása végett.

Az állandó pénzügyi bizottság általános jelentése az 1873-ik évi államköltségvetés tárgyában.

A bizottság az 1873 ik évi államköltségvetés felett folytatott tárgyalásainak eredményeként 1—18-ig idezárt 18 jelentésben mutatja be a költségvetés főrészeit és az egyes tárcák költségvetési előirányzata szerint csoportosítva részletesen indokolt véleményét.

Ezen jelentésbe a bizottság azon nézeteket vette fel, melyeket az ország pénzügyi helyzetét felelt a ház elé terjeszteni szükségesnek látott és azon észrevételeket és javaslatokat foglalta össze, melyek az egész költségvetésre vonatkoznak és így azon részletes jelentések egyikébe sem tartoznak. A miniszterium az 1873-ki költségvetést a képviselőház által meghatározott időben a közösgyű költségkivételével egész összességében le-

tette a ház asztalára. A közösgyű bizottságok tárgyalásait októ. hó folytán befejezvén a közösgyű költségvetésnek Magyarországra eső része a költségvetésbe már felvehető volt azon időben, midőn a bizottság az előirányzat azon részét és a fedezet kérdését tanácskozás alá vette, az egyes tárcák költségvetésének indoklása azonban csak később osztották ki a bizottság tagjai közt: az utolsó indoklást október hó 27-én vette a bizottság. A zárszámadások kéziratban átadottak a bizottsági tárgyalások kezdetén, azoknak azon része, mely a kiadások és bevételek eredményeire vonatkozik, nyomtatott példányokban október hó. közepén jutott a bizottság birtokába. A teljes zárszámadások jó kimutatásait a bizottság azonban csak november hó 21-én vette a nyomtatásban kézhez a részletesek nélkül.

Mindezen körülmények azonban nem akadályozták a bizottságot tárgyalásaiban annyira, hogy ezeknek lehetne a tárgyalásoknak ily késő időben befejezését tulajdonítani: s ha még is csak most terjeszti elő a bizottság jelentését a képviselőháznak, ez egy részt azon komoly és lelkiismeres törekvésnek tulajdonítható, melylyel a bizottság az ország jelen sulyos pénzügyi viszonyai között az előirányzat minden részletébe behatni igyekezett, másrészt a költségvetés egyes részeinek változása, az egyes tárgyak majd mindegyikében javaslatba hozott új szervezések, a kiadások azon emelkedése, mely minden költségvetésben jelentkezik, tette az előirányzat átvizsgálását nehezebbé és kívánt hosszabb időt és több munkát. A mi a költségvetés alakját illeti, leszámítva egyes változásokat annak beosztásában, és eltekintve azon módosításról, mely a költségvetésben az által történt, hogy a határvidéki költségek az előirányzat egyes címei között felosztva vétettek fel: egészben és lényegileg ugyanaz.

A bizottság a költségvetésnek jeles alakját végleg megállapítottak nem tekintve, annak hármas beosztását rendes, rendkívüli, hitel és pénztárművelti előirányzatra végérvényesen elfogadottak nem tartja.

Már a mult országgyűlés pénzügyi bizottsága kijelentette azt, hogy a költségvetés összeállítására nézve elő fogja alkalmazni adni véleményét, mert az előirányzat jelen alakját és beosztását sok tekintetben javíthatónak és tökéletesíthetőnek hiszi.

A bizottság ezuttal sem ad erre nézve tüzetes véleményt, mert azon nözetben van, hogy a költségvetés alakjának, beosztásának kérdése lényegileg összefügg a zárszámadások berendezésének kérdésével. A bizottság oly benső összefüggésben látja e két kérdést, hogy azokat egymástól elválasztva czélszerűen és eredményesen megoldani nem tartja lehetségesnek.

Ezen felfogás azonban nem zárta ki azt, hogy a bizottság ott, hol az előirányzat egyes részeire nézve e változást indokoltak és lehetőknek tartotta a nélkül, hogy az az előirányzat mai beosztását egészben érintenén, a változtatásokat javaslatba ne hozza. A bizottság azon tételknél, a melyeknél a mérleg helyesebb felállítása czéljából módosítást lát szükségesnek, mindenütt, a hol egyes kiadási rovatok elosztása és csoportosítása által egész előirányzat javítását, tökéletesíthetést tartotta eszközölhetőnek, megtette a helyeseknek vélt változtatásokat. Ezen módosításnak keresztülvitelét a részletes jelentésekben egyenkint fogja a háznak javaslatba hozni.

Ezen változtatásoknak részletes indokait is azon jelentésekben adja elő a bizottság, o helyütt csak általában kiemeli, hogy azok két irányban történtek. A rendkívüli kiadások az eddigi előirányzatoknál kétségtelenül oly tételeket is foglalnak magában, a melyek természetüknél fogva az államnak állandó kiadását képezik. Ezen tételek a legkülönbözőbb okoknál fogva helyzetettek a rendkívüli szükségletbe; kétségtelen, hogy vannak ott oly tételek, melyek nem bírnak átmeneti természettel és általában nem is képeznek vagy legalább nem szoros értelemben véve nem képeznek gyümölcsöző beruházásokat. Ezen kiadás egy nagy részét a bizottság nem vélte tovább az államháztartás valódi mérlegének szempontjából a rendkívüli szükségletben meghagyhatónak.

A bizottság azon irányt követi és azon czélt tartja szem előtt erre nézve, hogy csak azon kiadások maradjanak a költségvetés rendkívüli szükségletét tárgyaló részében, melyek vagy teljesen ide-

iglenes időtartamig terhelik az államkincstárt, vagy a melyek gyümölcsöző beruházást és nagyobb mérvű befektetést képeznek.

Ezen elvek azonnali keresztülvitele egész szigorúsággal, minden következtetéssel ma még alig lehetséges, azon nagy változásoknál fogva, melyeket az előidézne, és azon okból, mert ezen kérdésnek egész terjedelmében való megoldása is összefügg az egész költségvetés berendezésének kérdésével. A bizottság azonban azt hiszi, hogy a midőn azon kiadásoknak egy részét a rendes szükséglet rovatai közé sorozta, a javaslatba hozott áthelyezéseknek nagy haladást eszközöl és azok által tökéletesítette a költségvetést.

A bizottság tehát ezen szempontból indulva ki, a rendkívüli szükségletből áthelyezett összesen 5.641,525 forintra rugó kiadási tételeket és pedig az összes kölcsön törlesztési összegeket 1.006,280 ft

a belügyi tárczában . . . 492,110 „
átvitel . . . 1.498.390 „
a vallás és közoktatásügy . . . 398,000 „
az összes utépítés és víz-
építés költségeit . . . 2.971,560 „

és a közmunka miniszter-
nek költségvetéséből . . . 36,009 „
az államjóságokba és bá-
nyákba előirányzott rendkívüli
kiadásokat 737,585 „

Ennek megfelelőleg áthelyeztetek a bérhátralékok és adó hátralékok 3.136,548 „

A másik változás, melyet a bizottság ezen költségvetésben eszközölt abból áll, hogy a költségvetés III-ik részét a hitel és pénztárműveletek előirányzatát az eddigiekkel szűkebb határok közé szorította, azon 3. alapnak előirányzatát hagyván csak ott, a melyek határozott külön rendeltetéssel és e célra a törvény világos rendelete szerént külön fedezettel is bírnak.

A földterhermentesítési adósság egész előirányzatát, ugyszintén a közös függő adósság kezelési költségeit, a bankkari provisiókat, a tisztí biztositékok után járó kamatokat, valamint a függő adósság kamatait a bizottság a rendes kiadások közé áthelyezte, a földterhermentesítési járulékat, mint fedezetet az egyenes adókkal együtt vette fel. A bizottság mindezeket részletesebben a hitelműveletekre vonatkozó jelentésében fogja indokolni. És miután a bizottság e helyütt adja elő nézetét a költségvetés alakjára vonatkozólag egyet kíván még kiemelni. Az irodai szükségletek az egyes miniszteri tárczák előirányzatában jelentékeny összegekre ruának. Ezen összegekben az irodai szükségletek legkülönbözőbb részeire megkívántató költségek foglaltatnak. A bizottság célzaserűnek látja, hogy jövőre részletezve vétesseken fel e költségek az előirányzatokba és pedig elkülönítve a személyes kiadásokat a dologiaktól, s díjnokok fizetését az irodai egyéb kiadásoktól és ezek is egyes nemek szerént fűtés, világítás, és egyéb szükségletek vétesseken fel.

(Folyt. köv.)

TÁRCZA.

IRMA.

(Beszély.)

III.

Az ezredes, Bálnai távozása után, hosszasan sétált le s föl szobájában. Feldult arca, redőkbe vont homloka eléggé elárulták, hogy valami rendkívüli történt vele. Barátja szerencsétlensége meghatotta. Ugy érzi, mintha valami nehezede kedélyére, mitől menekülni kívánt.

„Kétség! gyermekes aggály! Átszurjuk-e szívünket, ha azért dobog, kit más is szeret? Nem, nem. Szeretnünk szabad. A küzdelem pedig nem volt gyalázatos, a véletlen nekem kedvezett.”

Rövid ideig tartottak az ezredes aggodalmi, néhány óra múlva már egész szívét Irma emléke töltötte be. Alig várta a percet, midőn viszont láthassa őt. Ugy érzi, mintha szíve kemény fogaságból szabadult volna ki. Megmenekült vetélytársától, a küzdőtér övé lett.

Még az nap látogatást tett Olmiéknál. Soha boldogabb nem volt, mint akkor. Oly kedélyesen, oly szellemesen társalgott, hogy méltán jegyzék meg Olmiék: „az ezredes ki van cserélve.”

Hanem minden kedvessége mellett sem tudta feledtetni Irmával Bálnait. Irma ez utóbbi hollétééről kezdődött.

Az ezredes megdöbben. E perctől félt.

— El is feledtem mondani, szólt feltűnő zavarral — elutazott.

— Elutazott — kiálta föl meglepetéssel Irma — hogyan? lehetetlen... mikor, hová, miért? És arca langvörös lett.

— Stuttgartba, felelt az ezredes.

— Stuttgartba? szólt mintegy megjedve Irma — hatvan mérföldnyire innen? minden bucsu nélkül?

Telekkönyvi jegyzőkönyvek közzététele Erdélyben.

Hirdetmény

Naszód- és Beszterce-vidékek községeiben, Udvarhely anyaszék Bardocz fuszéke — a Háromszékek egyesült Miklósvárszék, és Felső-Fehérmege azon községeiben, melyek Seps-Szentgyörgyi k. törvényszéki kerületbe eső baróthi járásbíróságba vannak beosztva; továbbá a sepsi-szentgyörgyi, Medgyes, Szászváros és Hátszeg városokban; végre Kolozsmegyének határ-osztály miatt utólagosan helyszíneli Faragó, Légen és Berkenyes községeiben elkészült telekkönyvi munkálatok, illetőleg felvett telekkönyvi jegyzőkönyvek közzététele iránt.

6184. sz. 1871.

A nagyméltóságú m. kir. igazságügy-ministeriumnak folyó 1872. évi October hó 12-én 30174 szám alatt kelt rendelete folytán az alább megnevezett telekkönyvi munkálatokra nézve a következők tételnek közzé:

I.

Az új telekkönyvek behozatala céljából, a helyszínelés teljesen befejeztetett:

a.) Naszód vidék azon községeiben — Ó Radna kivételével, melyek a naszódai k. törvényszékhez tartoznak, u. m. Bükkös, Földra, Ganrény, Hordó, Nagy Rebra, Kis Rebra, Makold, Mittei, Naszód, Nepos, Párva, Pojén, Romuli, Runk, Sálva, Suplai, Telts, Zágara, Felső Borgó, Közép Borgó, Alsó Borgó, Lesch Borgo Prund Tihutzával, Borgo Beszterce, Borgo Russ, Borgo Tiha, Borgo Morosén, Gledény, Nagy és Kis Ilva, Kis Sajó, Kosna Ludvéghiribába, Magura, Majer, Monor, Román Budak, Új Radna, Rágla, Szt. György és Szent József községeiben;

b.) Naszód vidék azon községeiben, melyek a Besztercei kir. törvényszék kerületébe vannak beosztva, u. m. Nagy Falu és Szent Iván községeiben;

c.) Végre: ugyan Naszód vidéknek a marosvásárhelyi törvényszékhez tartozó Monos-falu és Maros Oroszfalu községeiben.

d.) Beszterce vidék községeiben, Törpen és Dipse kivételével, és pedig: Király Németi, Asszabeszterce, Szászbadak, Szent György, Besenyő, Jád, Lekence, Nagy Demeter, Malomárka, Újfal, Petres, Szász péntek, Zsolna, Szépnayr Tatsch, Aldorf, Kis Demeter, Fejéregyház, Vermes, Vinda és Selyk községeiben, melyek a besztercei kir. törvényszékhez tartoznak.

e.) Udvarhely anyaszékhez tartozó Bardocz fuszék községeiben, melyek a baróthi k. járásbíróságba osztva a sepsi-szt-györgyi k. törvényszékhez tartoznak, nevezetesen: Bardocz, Bibarczfalva, Füle, Kis-Baczon, Magyar-Hermány, Olasztelek, Száldobos, Telegdi-Bacson és Vargyas községeiben.

f.) Továbbá: a Háromszékek egyesült Miklósvárszék szintén a sepsi-szent-györgyi törvényszékhez tartozó községeiben, u. m. Baróth, Bodos, Bölön, Köpecz, Nagy-Ajta, Közép-Ajta, Szaraz-Ajta, Miklósvár, Seps-Bacson és Zalánpataka községeiben.

— Anyja halálos beteg, elutazása nem szenvedhetet halasztást.

Irma láthatólag fölindult s néhány percre szobájába távozott.

Könyvet törült le arczáról.

Ezek valának első könnyei, melyeket a sziv fájdalma csalt ki.

— „Oly messze távozott, a nélkül, hogy egy istenhözadót mondott volna!... hisz az egy negyedórát, de nem, csak egy pár percet rabolt volna tőle el... ő nem szeretett...”

Fájdalmasan sobajtott fel és semmit sem sejtve a történetéről, visszament vendégehez. De többé nem volt vidám s oly kedélyes mint eddig.

Az nap sokáig időzött Olmiéknál az ezredes, és igen hosszasan beszélgetett az öreg bankárral.

Más nap reggel Olmi szobájába hívta Irmát. Az öreg arczán meglátszott, hogy valami rendkívüli fog történni. Mit soha sem észlelt Irma, atyja zavarban volt előtte.

— Leányom, szólt hosszas hallgatás után az öreg — egy öröndetes eseményt kell tudnodra adnom, legalább reméllem, hogy reád nézve a lesz. Báro Römer Iván, ki nem csak magos születésű, de tekintélyes állása van, a mellett anyagi viszonyait száz meg száz hasonló születésűek irigylük, megkérte kezdet. — Atyám! — szólt kéő hangon Irma — ne tovább, hiszen már ösmered választásomat.

— Leányom, felelt az öreg növekedő zavarral, de lehető gyöngédséggel, a viszonyok változtak és...

— Nem, nem, szólt közbe Irma határozottsággal, te nem akarhatod, hogy ily választást helyeseljek, mely szívem ellenére lenne.

— De akarom.

Ezt oly hangnyomattal ejt ki Olmi hogy Irma egészen megrettent.

g.) Végre: felső-fehérmegyei Agostonfaiva, Felső-Rákos és Ürmös községekben, melyek szintén a baróthi k. járásbírósághoz csatolva a sepsiszt-györgyi k. törvényszékhez tartoznak.

h.) A sepsi-szt-györgyi k. törvényszékhez tartozó Seps-Szent-György városában;

i.) a medgyesi k. törvényszékhez tartozó Medgyes városában;

k.) A gyula-fejérvári kir. törvényszékhez tartozó Szászváros városában;

l.) a hátszegi k. törvényszékhez tartozó Hátszeg városában;

m.) és végre: Kolozsmegye Faragó, Légen és Berkenyes határ-osztály miatt utólagosan helyszíneli községeiben, melyekből Faragó a marosvásárhelyi, Légen és Berkenyes pedig a kolozsvári k. törvényszékhez tartoznak.

Az ezen községekben felvett telekkönyvi jegyzőkönyvek, az azokhoz tartozó birtokrészlet lajstromokkal és vázlatrajzokkal együtt az 1873 januárius 1-től fogva a II. alatt megnevezett törvényszékek mellett kirendelt telekkönyvi hivataloknak átadatnak, a hol azok megtekintése a kiszabott hivatalos órákban mindenkinek megengedtetik.

(Folyt. köv.)

Felhívás.

Az árvaház bizottmánya tisztelettel fölkéri a n. é. közönséget, s első sorban a nevelésügy barátait, kik az árvaház iránt érdeklél viselteknek, hogy az árvaház saját berendezett helyiségében (bornyomali szőlők alatti Cziriák-ház) ünnepélyes megnyitására e hó 15-én d. e. 11 órakor megjelenni méltóztassék, mit is a n. érdemű közönség eddig tanúsított résztvevő pártfogásától remelve, teljes bizalommal elvár.

Kolozsvár, 1872. dec. 10.

Az árvaház bizottmánya.

Jelentés.

Az árvaház választmányának 1872. dec. 4-én b. Bornemisza Ignáczné elnökle alatt tartott ülése főbb tárgyai:

1. Elnök jelenti, hogy a választmány által kiküldött bizottmány a felügyelői állomásra, a pályázók közül özv. Szenkovich Tódornét találta legalkalmasabbnak.

2. Elnök jelenti, hogy Dr. Gyergyai Árpád az árvák gyógyítására fölkérte, arra készséggel ingyen vállalkozott.

3. Az árvák kiválasztására kiküldött bizottmány jelentése alapján, a kitűzött határidőig beérkezett 32 folyamodvány közül a következők vétettek föl: Zsigmond Lina, Jakab Zsuzsa, Balló Róza, Bende Róza, Kolin Adél helybeli születésűek; Vári Zsuzsa kidei, Marusán Zsuzsa tordai, Gubás Borbála baróthi a székelyföldről, Császár Julianna szamosújvári, Bánya Róza derzsei születésűek.

4. Elnök előterjesztése folytán a felügyelőnőnek egyhangulag évi 200 forint fizetés szavaztatott meg.

5. Az intézet ünnepélyes megnyitásának napja f. hó 15-én d. e. 11 órára határozatott.

Kolozsvár, 1872. dec. 10.

Az árvaházi választmány megbízásából közli Szász Domokosné, titkár.

— Bálnai örökre elhagyá e várost és téged; arra esküszöm — folytató az öreg; őt felejteneid kell!

— Felejteti?..

És arczát tenyerébe rejtve könyezett.

Meg kell még mondanom leányom, folytató reszkető hangon Olmi, hogy vagyoni viszonyaim igen zilált állapotba jutottak, s ha e házasság elmarad, elkerülhetetlen a bukás, melyet atyád nem fog túlélni.

Irmát borzadály futotta át e szavak hallatára. Alig érhető hangon mondá:

— Atyám! életed mindennél szentebb a világon.

Ezzel szobájába távozott és hangosan zokogott.

Olmi meg volt elégedve a válasszal, és sietett értesíteni arról az ezredest, ki türelmetlenül várta az eredményt.

Ez óta nyolcz hét telt el.

A lilkiösmertes orvos, és hűséges ápolónő segélyével Bálnai elhagyta ágyát, azonban szobájából nem távozhatott.

Bálnai naponta élénken kezdődött orvos és környezőitől az ezredes és Irmáról, azonban szorosan meg volt tiltva róluk bármit is beszélni. Semmit sem tudott meg.

A titkoszerű hallgatás miatt legyőzhetlen aggodalom rágódott szíven. Több versen jött azon gondolatra, hogy bár élte kockáztatásával, de maga megyen, hogy megtudja a valót. Ilyenkor eszébe jutott, hogy csak mint fogoly van e városban, száműzött, kinek becsületbeli kötelessége ha egészségét visszanyerendi, az első vonattal elhagyni a várost. Orvosa is azt tanácsolta.

Egy reggel meglepő derült arccal lépett be az orvos. Bálnai mint rendesen, halvány és levert vala.

Külföldi hírek.

Páris, dec. 10. Holnap vagy holnapután egy 200 republikánus követ által aláírt manifestum fog megjelenni, mely a nemzetgyűlés feloszlását kívánja.

Az angol lapok folyvást nagy figyelemmel kísérik a franciaországi kormány és pártok működését. A heti lapok közt a „Saturday Review“ azon nézetben van, hogy Thiers igen helytelenül tette volna, ha egy hét előtt a kamrát feloszlattja, s hogy ő határozottan helytelenül tenné, ha jelenleg az államcsinyhez folyamodnék; egyébiránt azt hiszi, hogy nem lenne részéről helytelen eljárás, ha minden más eszköz hiányában a nemzetgyűlést feloszlattá. Az államcsinyre a kellő időpontot e lap akkor hiszi elérkezettnek, ha máskülönb az elnök számára semmi egyéb választás sem maradna, mint engedékeny eszközre válnia, vagy lemondania. E közben azonban jól értesült tudósítók, kikhez tartozik a „Times“ levelezője is, az államcsinyt lehetetlennek nyilatkoztatják.

Madridból 6-ról jelentik, hivatalos közlések szerint a kisebb republikánus csapatok Cataloniában szétoszlottak, s Despenaperróban a nyugalom helyreállított. A villafrancai csapat szétoszlattatott. A Valencia tartományban lévő carlista csapat teljesen szétveretett, abból 20 egyén megöletett, egy főnököt s fiát is ide érte, s 30 megsebesült, 3 más tiszttel együtt; 25 más egyén elfogatott, s nagy mennyiségű fegyverek kerültek kézre. A montemolini foederalista csapat szintén szétveretett.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, dec. 13-án.

— **Ő felsége a király** f. hó 10-én gr. Bellegard fő-hadsegéd kíséretében meglátogatta a vilákiállítási tért. Az iparpalotát, rotundát, gépcarnokot, az idegen országok épületeit megnézte, és mindenről tüzetesen kérdezősködött. A hol csak megjelent, éljenzessel fogadták a munkások. Ő felsége két órát időzött a téren.

— **A torna-vivoda** épületéhez vezető sáros utakra ujlak felhívjuk városi hatóságunk figyelmét, mert valóban szegény, hogy közhasznú intézetünk érdekében, nem tudnak oda egy pár szekér kavicsot hordatni.

— **Jótekonny czélu előadás.** Lamberg József zongoraművész, vasárnap délután hangversenyt tart, melynek jövedelmét feladásra az árvaházunknak szánta. Közreműködnek ez alkalommal Ruzitskané asszony és Vikol Póli kisasszony.

— **A képzőművészeti társulat** jelenlegi pesti kiállítása nagy, mondhatni tömeges látogatásnak örvend. Két európai híri kép, valóban 2 mestermű gyakorolja ezt a vonzerőt; az egyik Piottitól „Jul. Caesar halála,” a másik Matejkó híres festménye. Az első a perczet választá, midőn Caesar a kegyelemkérő folyamodványt nyújtatik s az összeesküdtek már nyomulnak felé, Caesar tagadólag intett s Casca töre már felvillongott. Egy a háttérbe álló senator, ki csak előbb beszélt társaival, megkövülve nézi a történetdőköt, a többiek társalognak. A kép compositója, kivitele,

— Ujságot mondhatok — szólt orvosa melylyel úgy hiszem, rossz betegem javulását segíthetem elő.

— Javulásomat? Kérdé Bálnai és kétkedőleg bólinta fejével.

— Römer ezredes a reggeli vonattal szemem előtt távozott el.

— Römer!? kiálta Bálnai hirtelen felkelve ülő helyéből — elutazott?

Halvány arca piros lett és egészen élénk tekintetét váltott.

— Tovább, tovább, sürgeté az orvost, mért, hová ment?

— Messze ment barátom. Levelet kapott New-Yorkból testvérétől, ki tudójában szenved. Azt írta, hogy csak azon esetre hagyja rá összes vagyonát, ha még életében s az ezredes jelenlétében rendelkezhetik.

— Tovább uram, és Irmával mi történt?

— Irmával? kérdé az orvos zavartan, semmi. Ő itt maradt.

— Ön valamit titkol előttem orvos ur, az égre kérem szóljon.

— Semmit uram, mondom, hogy épen semmit. Legyen nyugodt, mert különben még hetekig nem hagyhatja el a szobát.

— Nyugodt leszek uram.

És mély hallgatásba merült, mi alatt az orvos eltávozott.

„Römer elutazott — szólt magában Bálnai — több száz mérföldnyi távolság fogja elválasztani tőle a száműzöttet. És Irma?.. ő megmenekült üldözötől, kinek a dollárok kedvesebbek Irma arczánál. S igaz lehet-e ez? Vajon nem hazudott az orvos, hogy percznyi örömtől méreggő változtasson? Vajon nem volt-e megvesztegetve a méregkeverő? Nem, nem, az becsületes ember... Irma itt! s a gyűlölt álbarát a bizonyítatlan tengerre száll! Oh ég, légy igazságos!

a színezés, az esemény felfogása s visszaadása valódi mestermű, oly correct, oly megragadó, mint Pilotti minden munkája. Matejkó képe nem mutat ily központot, mely egyszerre lekötne a figyelmet, de részleteiben valódi mestermű. Minden a legnagyobb gondnal, bámulatos historiai hűséggel van kifejezve. — Rajta minden történelmileg igaz: az azczok, az alakok, az öltözet, a fegyverzet, még a sátor is. Minden részlet egyforma gondnal, egyforma igazsággal van kidolgozva. Az egész méltó, hogy tanulmányoztassék. Egy darab történelmet tanul belőle a szemlélő. De nemcsak a historiai hűség teszi e képet kiváló becslésre: a történelmileg fontos mozzanat, midőn Báthory harmadikban fogadja a kegyetlen Iván követit, kik közül egyik tórtét hajt előtte s a másik is meghajolva lesi Báthory ajkairól a szót; a király tűnődik magában, ha békét adjon-e az oroszoknak, vagy folytassa diadalutját; Possevil, a gyontató, ki a békekötés legbüzgöbb apostola volt, a fejedelem elé tartott kenyér és só felett áldólag tartja kezét; az egyháznagyok, kik az egész alkudozásban élénk részt vettek; Ostroszky hg., ki nem hisz a békében s a térképeket vizsgálja, minden alak az utolsó törpéig, ki az oroszok mögött áll, lélektani hűséggel van előállítva, s ha a tárgy nagyszerűsége, a csoportozatok sokfélesége gátolák is a művészt, hogy minden érdekelt egy főpontban egyesítsen, mégis oly nagyszerűleg oldotta meg feladatát, hogy e képet az új kor remek művei közé sorozzuk.

— **Végre egy új operett:** „Perichole“ kerül nemskora előadásra színházunkban.

— **Gizella főherczegasszony** ő fensége alig hogy Gödöllőre jött, azonnal gondoskodni kezdett a szegények gyámlatásáról; az ottani kath. lelkész által magas figyelmébe ajánlott szegények házából nyolcz asszonynak teljes öltözetet csináltatott, saját kezével által is adva azt. Ő fensége egyik nevelőnőjétől és a ruházatot hozá cselédségtől kisérve, az országuton kiszállt hintójából gyalog ment a házba. — Ott a lelkész, mint a házó felügyelője rövid beszéddel fogadta, melyben értelmezte előtte e háznak titkoszerűt geneisét: herczegasszony volt, ugymond a háznak alapítója. A főherczegasszony igen meg volt hatva, jól esett fejedelmi ártatlan szívének látni azon meglepetést, melyet bőkezűsége okozott a szegény asszonyoknak, kik őt körülvéve, kezeit és ruháját csókjaikkal illették; a mély kosárból mindegyik saját nevével ellátott újabb és újabb ruhaneműket huzattak elő, míg minden teljes öltözetet átvette. Végre süteményeket adott nékik a kiosztásra, hogy a királyi asztalról lehozott ételkel is táplálkozzanak. Könyek ragyogtak a főherczegasszony szemében, melyeket azon gyengéd öröm sajtolt ki nemes szívéből, melyet e szegények boldog meghatottságából merített. Végre a férfiakhoz fordult a főherczegasszony s így szólt: Önök is kapnak egész öltözetet, de eddig nincsen még készen. Igen az ő előleges magas közbevetése által királyné ő Felsége a férfiakat teljes téli öltözetrel ellátni kegyeskedett. Végre a kis főherczegasszony Mária Valériának is kijutott irlgmassági teltkör. Ő ismét a gyermekekre fordítá gyengéd és korát haladó figyelmét. — Az iskolás gyermekeknek csináltat csizmákat, nadrág és felöltöket, ingeket és azokat a lelkész ajánlására osztogatja előbb a szegény leánykákka elkészítette, hogy azoknak pénzéből valamit juttasson. Sajátságos nézni a kis főherczegasszonyt.

Ez utóbbi szavakat oly hangon ejté ki, hogy ápolónője ijedten futott be.

— Ön megjedtt édes Teréz, szólítá meg az öreget, legyen nyugodt, egészséges vagyok. Jobb erőben érzem magam, mint valaha. Holnap kimegyek gyalog sétára, rendezze el öltözékemet.

Az öreg bámulva tekintett betegére, kinek magaviselete rendkívül meglepő volt.

Hogy meggyőzze Bálnai elámult öregét szavai valóságáról, zongorája mellé ült, mely tíz hét óta pihent, és játszott. Wilmers Gondelfahrt című klasszikus szerzeményével foglalkozott. A nagy költő szelleme egészen áthatotta. Szívét, lelkét, a mesteri zenemű varázsa tölté be, melybe elhalt a szomorú mult minden fájó emléke. Midőn a fölséges zene-költemény utolsó üténye is elhangzott Bálnai meg-szügyenülve tapasztalta, hogy arca a könnyektől nedves.

Az ápolónő örömeiben majdnem magán kívül távozott a mellékszobába s Árpád ruháit rendbe szedte.

Szép derült, és meleg tapaszi nap volt.

Bálnai felöltözködött, szándéka vala elhagyni szobáját.

„De hát hová? merre? kérdé magában, midőn már az ajtónál volt. Nem vagyok-e száműzve innen?! szabad-e e helyen élvezni a nap melegét, az üde tapaszi léget? Nem kötelez-e napmunkaszavam, hogy elutazzak? Igaz, igaz, a fogadás kegyetlen, de való. Mit tegyek hát? elhagyjam a várost, a nélkül, hogy kimentsem magam Irma előlt; a nélkül hogy megmondjam, miszerint most is oly hűn szeretem mint eddig, de a becsületért fel kell áldoznom magam. Becsületért És nem volna nagyobb gyalázat, ha őt elhagynám, mielőtt megmondanám a valót? Ki tudja mikép magyarázta meg kimaradásomat az ezredes? Rágalmazott. Hamis történetet közölt. És ha elhagyta Irmát, nincs-e

szony örömet, midőn kocsikázás közben hazulról hozott süteményeit az apró gyermekek közt osztogatja.

— **A bajor király** számára közelebb egy szép arannyal díszített, bársonnyal kivert szánt készletek, mely 200,000 frtba került.

— **Offenbachról** írják, hogy a párisi Gaité-színház igazgatója lesz.

— **Franziaország** is még 300,000 frankkal járult a világkiállítási költségekhez, mivel a számos jelentkezések miatt, az eddig előirányzott összeg elégtelen volt.

— **Hajnald Lajos** kalocsai érsek ő nagyméltósága ötezer forintnyi örökös alapítványt tett a végre, hogy annak kamatai két kath. árvának neveltetésére oly módon fordíttassanak, hogy ezen alapítványi helyeket föl váltva egyszer egy erdélyi székelyföldi, másszor egy erdélyi nem székelyföldi árva nyerje el, az alapítvány jótéteményeiben mind fiuk, mind leánykák részesülendvén. Az árvák föl-vétele mindenkor az erdélyi kath. püspök ő exóját fogja illetni.

— **Vasuti hír.** Beszterczén a napokban azon hir terjedt el, hogy a szamos-völgyi román községek a vasutvonalnak havasaiakon átvitelére szükséges helyet ingyen engedték át a m. keleti vasutnak azért, hogy a két végpont Kolozsvár-Suczava, összeköttetését ne Beszterczén, hanem Naszodon, és a Szamos-völgyön fel Radnág esközölje. Azonban e hir tévesnek bizonyult be, mert az ügy csak annyiból áll, hogy az anglo-hungaria bank a Szamos-vidéki községek havasait 80 évre ki szándékszik bérteni, az erdőségeket erdőszerűleg kezelteni, és a vaspályát Kolozsvártól Naszodon át Suczávára vezetni. A társaság e vonal építésénél, a németek kizárásával, csak olasz munkásokat akar alkalmazni.

— **Szalay László** özvegye, ki férjét a forradalom után külföldre követte, és vele a sanyaru napokat hiven megosztotta, a napokban meghalt. Béke poraira!

— **A bécsi udvari várszínház** személyzetének körében villongások törtek ki. A működő tagok (első rangú színészek és színésznők) fel vannak zudulva az igazgató Dingelstedt ellen, s Bognár k. a. ügy Försster ur, nevezett színpad elsőrangú művésznője és művésze, kiket az igazgató személyesen megsértett, a király ő Felségénél voltak kihallgatáson, hol elbocsátatásukat kérik. Ez alkalommal érdekes jogi kérdés merült fel; a nevezett színművészek az említett színház tagjaival udvari intendánturair oklevéllel nevezettek ki s címük: es. kir. udvari színész vagy színésznő; s azon kívül még az említett színház szerződött tagjai, miután szerződésileg is kötelezve vannak a maradásra. Mir most az a kérdés, vajjon államhivatalnok minőségüknek tekintessenek-e a nevezett színészek, kiknek állása kinevezési oklevelükben élethossziglan biztosítva van, de ők ellenben bármely pillanatban resignálhatnak; vagy egyszerűen csak szerződött tagoknak, kiknek a kinevező oklevellel csak cím osztatott, de a kik kölcsönösen kötelező jogaikat egyedül a szerződés által nyerik. Bognár kisasszonyt per utján akarják maradásra kényszeríteni; Försster ur elhatározásában ingadoz.

jogom már most látni őt? Látni pirulás nélkül, és felemelni a megaláztatásból? . . .

Mintegy önkénytelenül nyílt föl az ajtót és távoznót.

Az Irmák lakásán széles terjedelmű kert volt, melyet kis folyam szegélyezett. A folyamon keresztül palló vezetett a tulsó partra, hol rétek és szántók valának. Sok boldog órát töltött itt Bálnai. Nem egyszer ment át e kis pallón, hogy a kertbe találkozzék az Irmával — ki nevelőnője társaságában sokat időzött ott.

Mintegy önkénytelenül sietett azon hely felé, Bálnai.

Megállt a palló előtt; úgy tekintett arrá, mint a rég nem látott kedves emlékekre szoktunk. Aztán a fölséges diszkert fasorain jártatta végig tekintetét. Oly jól esett beteg lelkének, ha láthatá az ifju élénk lombokat, ha madárdalt halla, s élvezé a lágy tavaszi szellő életre intő érintéseit.

Belépett a kertbe. A halas-tó felé közeledett, melynek egyik partján sűrű jászmin-lugas volt. Ott akarta magát kiplhenni és tanácskozni a további teendők felett.

Midőn lugas közelébe ért, egy feketébe öltözött női alakot pillant meg. A márványasztal mellett ült, háttal Bálnai felé. Alakjáról felismerte azonnal hogy Irma. Mozdulatlanul és meredten tekintett arra, mint szobor. Mintha a földhöz lett volna szögezve. Hosszasan állt e helyzetben s még lelkizetét is visszafojtani igyekezett, nem érte elég bátorságot hozzá közeledni.

Egyszer fölállt Irma s oly mozdulatot tőn, mintha távoznai akarna.

— Ne még Irma, igen hamar szállna le napom, ha távozna — szölt gyöngéd hangon s előjött a bokrok mögül.

Irma ijedten kiálta föl: — Oh ég! . . . Árpád!

És majdnem eszméletlenül esett vissza helyébe.

— **A hirlapok történetéhez.** Az első hirlap 1563-ban keletkezett Velencében, mikor a törökökkel folyt a háboru, de csak egy beírt lapból állott, melyről a közönségnek csekély összeg lefizetése mellett, a legújabb tudósításokat a harczterőről olvasták le. E hirlapból egy imposans kötet (60 évi foiyam) a florenczi könyvtárak egyikében meg van. Angliában az első hirlap 1622-ben jelent meg „Daily Courant“ czim alatt az első napilap pedig 1702-ben. A „Daily Courant“ egy kis lap két hasáb szöveggel. A sajtó tekintélyét és hatalmát legelőször, a „Public Advertiser“ alapította meg június 1767-ben megjelent merész és remek levelével. A „Times“ százdunk elején indult meg, de kezdetben csak 1000 példányban, később világ-lappá vált. E lapnak köszönheti a világ a gőzsajtót, melyet 1814 novemberében találtak fel számára.

— **Hotchkins-féle revolver-ágyu.** Az elmúlt héten egy Bécs melletti térségen kísérletek tettek a Hotchkins-féle revolver-ágyuval. Ezen ágyunak, mely az ismeretes Gutlingágyuhoz hasonló s csöve van s ürmeje (kalibere) fél hüvelyk s rendeltetése robbanó lövegeket és robbanó töltést löni, melyek kevéssel nagyobbak a sz. pétervári conventio által kiszabott mértéknél. A próbálások alkalmával az ágyu szerkezete egyszerűnek és czélszerűnek bizonyult be, s a löbztossága is kielégítő volt. Ellenben az egyes töltések szerkezete hiányosnak bizonyult.

— **Nagy szerencsétlenség.** A dawley-i bányában Shrophshireben közelebből a kosár, melyben nyolcz munkás az üregbe ereszkedett, a kötélről leszakadt. A munkások mind szörnyet haltak.

— **Az osztrák-magyar** cs. kir. lovas-ságot revolverekkel látják el. A közös lovas ezredek használatára készülő revolverek már oly nagy mennyiségben vannak készen, miként a birodalmi hadügyminiszterium azok egy részének kiadását elrendelte. E fegyverekkel kezdetben tíz dragonyos, két huszár és egy ulánus-ezred fog elláttatni a bécsi, lincozi, gráci, prágai, brünni hadparancsnokságok köréből. Erre következők: két dragonyos, 5 huszár és két lengyel lovas ezred a lemergi, krakói, budai és zágrábi hadparancsnokságok köréből. A sort bezárja két dragonyos, hét huszár és öt ulánus ezred a pozsonyi, kassai, temesvári és n-szebeni hadparancsnokságok köréből. E revolverek a központi-gyűjtő-rendszer szerint vannak alkotva, s melyek rendkívülien jó löbztossággal és horderővel bírnak.

— **Az olasz pénzügyminiszter** kimutatása szerint, az idei deficit 20 millió. Az olaszok azzal vigasztalják magukat, hogy ez mégis kevesebb 300 milliónál.

— **Curiosum.** Egy new-yorki lap kiszámította hogy a föld 125,000 mérföldnyi vasutvonalai egyenes vonalban fölállítva gőzmozdonyai 1000 mérföldnyi hosszúságot tennének ki, s áruk összesen 2,640,000,000 dollárra menne.

— **Varógép-gyárak.** Az amerikai varógép-gyárak évenként körülbelül 600,000 gépet állítanak elő 20—30 millió dollár értékben. A gyárakban használt munkások száma a 10,000-et meghaladja, kik 7½ millió dollár bért kapnak évenként.

— **A siami ikrek** közül a nőt, a bécsi józsefvárosi színház igazgatósága vendégszereplésre hívta meg, s első föllépte f. hó 16-án lesz. A „kétvejtű fülemile“ — ennek nevezték el — mindenütt, közelebből Londonban, nagy föltűnést okozott. Duettekét énekelt, tánczolt, és két egyénnel egyszerre különböző tárgyakról tud beszélni.

Nemzeti színház.

Csütörtök. decz. 12-kén „**A Tücsök**“ falusi életkép 5 felvonásban. Birchpeifer Saroltának regényből faragott színművei közt a szerencsésebbek és sikerültebbek egyike. Fanchon (a tücsök) szerepét Eichner Anna tanulmányt tanúsító igyekezettel s a szerep érzeménys részében helyes kivitellel és szép alakítással játszta, de a szerep demoni része, a köszikla előtti táncz s a többi nem sikerült, mert úgy alakja, mint organuma gyenge a szerephez, mindazonáltal tapsokban részesült. Landryt Kovács Gyula szintén közepes sikerrel személyesítette, néhol az érzést kedélylyel helyettesítvén. Barbeaud apót Szentgyörgyi, Didiert Krasznai, az öreg Fadettet Körösiné játszták a szerep köréhez alkalmazott helyes alakítással. — Krasznai helylyel közel nem tudta szerepét. Közönség közepes szép számmal volt jelen.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Deczeuber 12-ről. 5% metaliques 66.15 5% nemzeti kölesön 70.15. 1860-ki államkölcson 101.75 Bankrészevények 968. Hitelrészevények 338.—. London 109.35. Ezüst 108.—. Cs. kir. arany 517. 20 frankos arany 875½.

Földtehermentesítést kötvények: Magyar 79.—. Temesi 79.—. Erdélyi 77.—. Horv. Szlapon

Felelős szerkesztő **Sándor János.**

A közönség köréből. *)

A „magyarországi protestansegylet“ néplapja érdekében!

A „magyarországi protestansegylet“ megalakulása után azonnal feladatának ismerte egy néplap megindítását, oly czéllal, hogy az a népiértelmi, vallásos és erkölcsi életét és tetterjét az újabb kor kívánalmaihoz képest fejlessze, s nemzetünk egyetemes és összhangzatos mivelődését lehetőleg előmozdítani segítsen.

Lapunk új év óta meg is jelenik „Keresztyén Család“ czim alatt, hetenként egy iven, egész évre 2 frt előfizetési árért. Világos, hogy ily csekély ár mellett egytetünknek folyvást jelentékeny összeggel kell a lap fennmaradását gyámlolni, s mi szívesen is hozzuk az áldozatot a nép érdekében.

De áldozatunk csak akkor nem lesz hiában való, ha lapunk minél szélesebb körben elterjedést talál. Vannak vidékek, melyek vállalatunkat elég lelkesen felkarolták, vannak városok, mint Kecskemét, Czegléd, Laczháza, Zilah, hová 30—60 példányban, s kisebb falusi községek, hová 10—15 példányban jár, vannak egyes birtokosok, protestansok és katolikusok egyaránt, kik több példányban rendelték meg volt jobbágyaik és cselédjeik számára, vagy egyes egyházak jutalmazták vele munkás presbytereiket: de még nagyobb azon vidékek száma, hol lapunk ismeretlen maradt, vagy már születése előtt ellenséges indulattal találkozott.

Most egy évi működés után bátran hivatkozhatom néplapunk tartalmára. Nem buzgólkodott az igaz egyik vagy másik felekezeti hitvallása mellett, de igyekezett a vallás-erkölcsi élet ébresztésére hatni, a felekezetek közt a béke és szeretet lelkét terjeszteni, s mind végig hiven megtartotta a protestans egylet felekezeti len jellemét. A különböző politikai pártok szolgálatában sem állott, hanem igenis csillapította a felzaklatott kedélyeket, s törökedett a haza fiai közt a békés egyetértést helyreállítani. Terjesztője volt a magyar nemzeti érzületnek, hirdetője a honfi erényeknek, polgári kötelességeknek, a felvilágosultságnak, szorgalomnak és takarékságnak, ébresztője a humanus szellemnek.

Ily szellemű néplap fenntartása nem felekezeti, hanem magyar nemzeti érdek hazánkra nézve. Megértették ezt számosan azon katolikusok, kik lapunk fennállását támogatták, s látta a „magyarországi protestansegylet“ is, midőn folyó évi közgyűlése e lap további kiadását elhatározta.

A nevezett közgyűlés megbízásából bátor vagyok ezennel a hazai közönséget lapunk támogatására tisztelettel felkérni. E lap jövőre is körébe vonja mindazon anyagot, a mit a természet, az egész polgári, egyházi, család és társadalmi élet nyújt a nép vallásos, erkölcsi és értelmi felvilágosítására, méltán megérdemli tehát mindazok támogatását, kiket hazánk közmmívelődési ügye érdekel. Tehetősebb uraink e lap megrendelése által míg egyfelől hasznos olvasmányt nyújthatnak a nép ép azon részének, mely eddig legkevésbé használta a mivelődés eszközeit: másfelől előmozdítják egy közmmívelődési és humanistikus vállalat felvirágzását is. Bizalommal kérem fel mindazokat, kik a néppel érintkezésben állanak, hogy ismertessék és kedveltsék meg e lapot a néppel, s a hol szükséges, legyenek tanácsadók a megrendelésben.

Kecskeméten, 1872. Deczeber 3-án.

Fördös Lajos,
a magyarországi protestansegylet elnöke.

A „Keresztyén Család“ megjelenik minden szombaton, egy közép nagyságú iven. Előfizetési ára egész évre 2 frt.

Gyűjtőknek minden tíz egész éves előfizető után tiszteletpéldánnyal és „Channing művei“ egy kötetével szolgálunk.

Az előfizetéseket az ismeretes posta utalványok által kérjük beküldeni. A „Keresztyén Család“ és „Egyházi Reform“ előfizetése együtt is beküldhető.

Szerkesztő és kiadó hivatal: Pesten, szénatér 6-ik szám.

Pesten, 1872. deczeber 5-én.

Farkas József,
Kovács Albert,
mint kiadók és felelős szerkesztők.

*) E rovatban megjelenő cikkért csak a sajtótartóssággal szemben vállal felelősséget a Szerk.

Nyilttér.

A n.-szebeni 11-ik deczeemberi huzáson kihuzott számok: **17, 62, 31, 13, 33.** Több ambo, solo és terno, jövő huzás dec. 24.

Utolsó előtti hét m. k. államsorsjegyek vételére; főnyeremény 10 ezer darab 10 frankos arany.

Legközelebb bizományképp Rothschild bankháztól mindennemű részlet-ívek és igérvények lesznek kaphatók.

Borza m. k. Lottó-irodájából.

Pályázati hirdmény.
Az országos „Károli” kórháznál a gondnok-segédi állomás lévén betöltendő, ezen állomásra, melyre 500 ft. évi fizetés van összekötve, ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezt elnyerni óhajtanák, hogy ez iránti kérvényüket folyó december hó 31-ig, hozzáadják be.
Az orsz. „Károli” kórház igazgatóságától.
Kolozsvárt, december 9-én 1872.
Dr. Bakonyi József.

küldi bérmentes megkeresésre (postabér 5 kr.) menyinyiseg-tani tanár
ORLIČ R.
Berlin, Wilhelmstrasse 5.
legújabb nyeresémi lajstromát (nem előfizetés mellett, mint annyi család utánozza teszi, a kik több hírlapban névtelen lépnek feléllene és őt rágalmaznak) felvilágosítással együtt tudományos elismert, s tudvalevőleg általános szerencséseknél bizonyult lottójáték-utasításait.

656 1—2
Aranyműves
Buday Károly
Kolozsvárt
ajánlja kész arany- és ezüstmű raktárát leszállított áron.
(640) 5—6

Pénz a jelszó!
E nélkül nincs jólét, nincs valóságos boldogság; hanem hozzá jutni oly nehéz, néha mégis oly könnyű. A legkedvezőbb alkalmat nyújtja erre az államtól engedélyezett és biztosított nagy pénz kiadás.
300,000 márka arany
főnyereménnyel, ezenkívül 180,000, 120 ezer, 90,000, 60,000, 48 000, 36,000, 30,000, két 24,000, három 18,000, öt 14,000, 13,200, tizenkét 12,000, tizenegye 9,600, tíz 7,200, harminckét 6,000, öt 4,800, hatvanegye 3,600, százhuszonkét 2,400, hat 1,800, három 1,440, kétszázötvenhat 1,200, háromszáz hat 600, hat 360, négyszáz tíz 240 és mintegy harminczötezer 132, 120, 60 márka nyereseménnyel, tehát több mint **6 millió 484,000 már. arany** összeggel.

Azon előszeretettel, a melyet ezen, az egész világon ismert pénzkiosorolás előnyös berendezése folytán nyert, leginkább az által van bizonyítva, hogy a legközelebbi húzási időszak, a melyben 69,000 sorsjegyet 36,000 nyereseménnyel fog kiosorolni, már a 263-ik tervszerűleg hét osztálya van, s legközelebbi húzása már **f. é. december 18-án és 19-én** fog megtörténni, erre **1 egész eredeti sorsjegy ára 3 ft. 0.**
1 fél eredeti sorsjegy ára 1 ft. 65 3r.
1 negyed eredeti sorsjegy ára 85 kr.
Az összeg beküldése mellett, legcélszerűbben ajánlott levelekben, osztrák bankjegyekben vagy szabad posta bélyegeken, az eredeti és az állampostával ellátott sorsjegyek által, a hivatalos kiosorolási tervvel együtt még a legtovább vidékekre is pontosan és titoktartással küldetnek meg. Minden húzás után azonnal szétküldetik azután a kihúzott nyeresemények hivatalos lajstroma, valamint a nyeresemények kifizetése is a húzás után mindjárt meg fog történni.
Tessék mielőbb egyenesen
Heckscher Zsigmond
bankházához Hamburgban fordulni.
(635) 6—8

40 huzásra
évenként,
melyek közt:
3 főnyeremény a 250,000 forint
1 „ a 220,000 „
7 „ a 200,000 „
1 „ a 150,000 „
1 „ a 110,000 „
és még sok 60,000, 50,000, 40,000, 30,000 sat. frtos nyeresemény van, nyerni egy részletjegygyel

A csoportu
játektársulatunkban
18 résztvevő közt, 25 negyedéves és 6 forintnyi részletfizetés mellett. Ezen kedvelt csoportban megvan **minden Ausztriában létező állam- és magán-kölesön sorsjegy.** a melyek tőzsdeszerinti értéke a teljes befizetés után a résztvevők közt készpénzzel el fog osztatni. A törvényes okmánybélyeg egyszer mindenkorra 99 krt. tesz.

Mindjárt az első
negyedéves és 6 forintnyi részlet befizetése után
játszik az illető a **Credit-Lose jan. 2-án, a Comó Renten-scheinok, az 1854-ki Trieszti és Duna szabályozási losok, ugyan azon napon az inbrucki sat. losok húzásaira.**
Az 1839-ki főnyereményt 1871 szeptember 1-én.
Az 1864-ki főnyereményt 1870 szeptember 1-én nálunk nyerték játektársulatban részletfizetés mellett.
Az osztrák Industrial-bank váltó irodája ezeltől
Fürst Eduárd,
Bécs, Istvánér.

(639) 5—5
Hideg lábak, halál!
Meleg lábak, élet!!!
Egészségi lábpor
a legjobb szer a lábak meleg és száraz állapotban tartására, valamint a kellemetlen szag eltávolítására.
Egy csomag ára 1 ft.
Jaques
Pesten, király-utca 20. sz.

648 1—1
Új kézi-cséplőgépek
tetemesen javítva, egészen kovacsolt vasból, kitűnően alkotva és csinnal kiállitva 130 frtért bérsmentesen Pestre szállitva.
Weil Mór-tól majnai Frankfurtban, Seilerstrasse 2.

4—4 12/14 (372)

Dr. J. G. POPP

Anatherin-szajvize,

kitűnő minden rossz szájtűz ellen, származék az bár mesterséges vagy orvos fogaktól, vagy dohány szagtól.
Feljuttatott belégek, könnyen vérző foghús, csúszos fogpajk, a foghús porhadás és elűnése ellen, különösen előtérlettel elektorban, a midő az időváltozás iránt különös érzékenységgel bír.

Igen becses, midő a fogak lazán fekszenek, oly baj, a melyben annyi görvélves szenved, továbbá fogfájás esetében, a melyet azonnal enyhít s ismételődést megakadályozza.

Alattában legjobb szer, a mit a fogak és a foghús tisztán és egészséges állapotban tartására használhatni. Egy palack ára 1 ft 40 kr.

Dr. Popp J. G.

Anatherin-fogpépe.

Ezen fogpép a legkényelmesebb fogtisztító szer, mert nem tartalmaz semmiféle egészségtelen anyagot; az ásványi részek a fogak zománczát a hatnak, a nélkül, hogy azokat megtámadná, valamint a pép létszeres vegyészeti tisztítól, úgy a mázt, mint a nyálhártyákat felmosítja és élénkíti, a szájrészeket az égény-olajok által megfrissíti, a fogak fehérségét és tisztaságát emelki.

Különösen ajánlható szárazon és vizen utazóknak, mert sem el nem ömölhetik, sem a naponta nedves használat által nem romlik el.
Egy doboz ára 1 ft 22 kr.

Kaphatók: Kolozsvárt Binder J., dr. Hintz Gy., Engel J. és Wolff gyógyszerészek és Károly J. Tordán: Wolff gyógyszer. Deesen: Károly Sándor és Bóth gyógyszer. Dén: Bonitani és Csergely gyógyszer. Győr: Medgyessy és Kolbert gyógyszer. Eger: Dörth J. gyógyszer. Szászváros: Leonhardt. Sz. R. S. Szászváros: Traugott és Wachner Zsigmond: Weiss gyógyszer. Szilágysomlyón: R. Tarna Ign. Szamosújvárt: Placintár és fia gyógyszer. Bethlen: Bernárdi gyógyszer. B. Hunyad: Molzer gyógyszer. Tekéchen: Wagner gyógyszer. Gy.-Fehérvárt: Biró M. gyógyszer. Csíky K. Balázsfalván: C. Schienzi gyógyszer. Borsodményn: Lányi J. gyógyszer. Nagy-Bánya: Papp gyógyszer. Nagy-Károlyban: Jellinek gyógyszer. Sanyer-Váralján: Gerber gyógyszer. Szegedben: Sitt M., Müller gyógyszer. Zóher, Steiner. Brassóban: Fabik gyógyszer. Jekelius gyógyszer. Segesvárt: Teutsch J. B. Misselbacher. Beszterczen: Dietrich és Fleischer. Tergovits Ed., Nussbeck, T. T. T. G. M. Gy.-Sz. Miklóson: Mikló M. Sz.-Udvarhely: Eeczási Ern. Temmer E. Brassóban: v. Müller gyógyszer. uraknál.

Ujjonnan rendezett üzlet.

!! Legolesobb !!
Karácsonyi és ujévi ajándékok.
Gyermekjátékok, tajték-neműek, sat.
KOVÁCS PÉTERNÉL
(fő-tér Schütz-háznál.)
A tisztelt közönség eddigi becses pártfogását tekintve, nagy menyinyiségű Nürrenbergi árukat hozattam, hogy minden igénynek megfelehessek. Miután cikkeimet **első kézből veszem**, azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy **feltűnő olcsó árban** adhatom.
Egészen újból rendezett üzletben nagymérvű olcsó és izletes gyermekjátékok, tajt-neműk, esernyők, pálczák, tárczák és a hasznos házi cikkek számtalan neme kapható legdusabb választékban.
Ártalmas festékek bevonat tárgyakat nem tartok, miután számos szomorú következménye volt.
Megrendeléseknek posta fordultával eleget teszek.
Kovács Péter.
658 1—5
Ártalmas festanyagoktól mentes.

Legnagyobb választék.

Demjén László
m. k. egyetemi könyvtárúsnál Kolozsvárt megjelent és általa minden könyvkereskedésben kapható:
Kolozsvár története.
Oklevéltárral. (I.) Ős-, ó- és középkor. (513. Kr. e. — 1540. Kr. u.)
Egy külön kötet világosító rajzokkal. (36 tábla.)
Irta Jakab Elek.
98—*
Ára 10 ft.
(327)
E minden tekintetben nagy, epochális munkát itt hosszasan dicsérgetni és ajánlani feleslegesnek tartom, csak annyit kívánok megjegyezni, hogy Kolozsvár város e munka kiadásával magának maradandó emléket emelt. Siessen tehát e város értelmes t. közönsége, e munkát pártfogása alá venni és terjesztetni, hogy a nagyszorgalmu és szaktudós íróba minél több kedvet öntsön e munka folytatására, melynek legérdekesebb része az ujabkor története lesz. A ki megszerezte magának ezen 3 részből álló első kötetet, az bizonyára érdeklől fogja lapozgatni és benne buvázkodni, s a folytatását minden áron megszerezi magának.
Szekely oklevéltár.
Kiadja a m. történelmi társulat kolozsvári bizottsága, szerkesztette
Szabó Károly.
I. kötet 1211 — 1519. 1872 Ára 2 forint.